

A kisadózó vállalkozások tételes adójának (a kata) szabályai

A kisadózó vállalkozások tételes adójával kapcsolatos rendelkezéseket a kisadózó vállalkozások tételes adójáról és a kisvállalati adóról szóló 2012. évi CXLVII. törvény (továbbiakban: Katv.) tartalmazza, amelynek rendelkezései – főszabály szerint – 2013. január 1-jén léptek hatályba.

A betéti társaság (bt.), a közkereseti társaság (kkt.), és az egyéni cég az adóalanyiság időszaka alatt nem tartozik a számviteli törvény¹ hatálya alá. Az adózónak elsősorban e törvény rendelkezéseit kell alkalmaznia az adókötelezettsége megállapításakor, de - más adónemekhez hasonlóan - az Art.² előírásait is figyelembe kell vennie.

I. A tételes adó alanyai

Az adó alanya lehet

- az egyéni vállalkozó;³
- az egyéni cég⁴;
- a kizárólag magánszemély taggal rendelkező betéti társaság;
- a kizárólag magánszemély taggal rendelkező közkereseti társaság.

Az adóalanyiság választását kizáró körülmények⁵

Nem választhatja a tételes adót az a vállalkozás, amelynek adószámát az adóhatóság az új adónem választásának bejelentését megelőző két éven belül törölte, vagy ezen időszakban a vállalkozás adószáma jogerősen fel volt függesztve.

Nem választhatja az adóalanyiságot az a vállalkozás sem, amely az adóalanyiság választásának évében az Önálló vállalkozók tevékenységi jegyzéke, illetve a TEÁOR 2008 szerint 68.20 Saját tulajdonú, bérelt ingatlan bérbeadása, üzemeltetése besorolású tevékenységből **bevételt szerzett**.

II. Az adóalanyiság kezdete, a bejelentés időpontja és módja⁶

Az adóalanyiság kezdete és a bejelentés időpontja már működő adózók esetében

A már működő adózók esetében az adóalanyiság a feltételek megléte esetén a választás bejelentését követő hónap első napjával jön létre.

¹ A számvitelről szóló 2000. évi C. törvény (a továbbiakban: Szt.)

² Az adózás rendjéről szóló 2003. évi XCII. törvény (továbbiakban: Art.)

³ A személyi jövedelemadóról szóló 1995. évi CXVII. törvény (továbbiakban: Szja tv.) 3.§ 17. pont

⁴ 2009. évi CXV. törvény

⁵ Katv. 4. § (4) bekezdés

⁶ Katv. 4. § (1) bekezdés

Az adóalanyiság évközben is választható azzal, hogy a választásnak nem akadályát, ha az adóalany az adóévre az Szja tv. szerinti átalányadóztatást vagy az egyszerűsített vállalkozói adó⁷ szerinti adóalanyiságot választotta.

Az adóalanyiság kezdete és a bejelentés időpontja kezdő vállalkozások esetében

A tevékenységét év közben kezdő vállalkozás bejelentését az állami adóhatósághoz való bejelentkezéssel egyidejűleg teljesítheti. Ebben az esetben az adóalanyiság a vállalkozás nyilvántartásba vételének napjával – vagy ha az korábbi időpont – a létesítő okirat ellenjegyzésének napjával – de legkorábban 2013. január 1-jén – jön létre.

A bejelentés módja

- a tevékenységüket év közben kezdő vállalkozások esetében az adóalanyiság választásával kapcsolatos nyilatkozat adatai elektronikus úton – a járási, fővárosi kerületi hivatalok okmányirodái és a cégbírói nyilvántartásba vételi kérelemmel egyidejűleg - az ún. egyablakos rendszeren keresztül érkeznek meg az állami adóhatósághoz;
- a közvetlenül az állami adóhatósághoz bejelentkező, az Szja tv. 3. § 17. pontja szerinti egyéni vállalkozók a 'T101 jelű adatlapot (az egyéni vállalkozói nyilvántartásban nem szereplő, de az Szja tv. említett pontja szerint egyéni vállalkozónak minősülő adózók, pl. ügyvéd) használhatják;
- a T101E bejelentő lapot a már működő, az egyéni vállalkozók nyilvántartásában szereplő egyéni vállalkozók nyújtják be;
- a már működő kkt., bt., egyéni cég a 'T201T jelű adatlap útján jelentkezhet be.

A bejelentésre vonatkozó nyilatkozat visszavonása

A már működő adózók esetében az adóalanyiság választásával kapcsolatos nyilatkozat a Ket.⁸ 31. § (3) bekezdése alapján visszavonható az adóalanyiság kezdete előtt, mivel a visszavonás időpontjában adózó még nem tekinthető adóalanyának a kata szempontjából.

Amennyiben az adózó az adóalanyiság ideje alatt szerez tudomást arról, hogy nem választhatta volna a kátát, akkor az adóhatóságtól kell kérnie az adóalanyiság megszüntetését, mely esetben az adóhatóság határozattal törli az adóalanyok közül. Ha adózó a bejelentéskor nem volt jogosult az adóalanyiság választására, akkor a Katv. szerinti adóalanyisága nem jött létre, következésképpen nem is szűnhetett meg. Ebből következően nem vonatkozik rá az a szabály, amely szerint az

⁷ Az egyszerűsített vállalkozói adóról szóló 2002. évi XLIII. törvény (továbbiakban: Eva tv.)

⁸ A közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény

adóalanyiság megszűnésétől számított 24 hónapban az adóalanyiság ismételten nem választható.

A bejelentendők köre és a bejelentés adattartalma⁹

Az adóalanyiság választásának bejelentésével egyidejűleg a kisadózó vállalkozásnak kisadózóként kötelező bejelentenie azon magánszemély tagját, tagjait aki vagy akik bármilyen jogviszonyban - ide nem értve a munkaviszonyt - végzett tevékenység keretében (ideértve különösen a személyes közreműködést, a megbízási jogviszony alapján végzett vezető tisztségviselői és más tevékenységet) részt vesz vagy vesznek a kisadózó vállalkozás tevékenységében.

A kata hatálya alá bejelentkezett kisadózó vállalkozásnak legalább egy fő kisadózót be kell jelentenie. **Kisadózó¹⁰ lehet** a tételes adót jogszerűen választó egyéni vállalkozó esetében maga az egyéni vállalkozó, egyéni cég esetén annak tagja, bt. és kkt. esetében pedig **a társaság kisadózóként bejelentett tagja.**

A vezető tisztségviselői feladatokat nem munkaviszony keretében ellátó, a kisadózó vállalkozással megbízási jogviszonyban álló és a személyes közreműködésre köteles tagokat a kisadózó vállalkozás köteles bejelenteni kisadózóként.

A kisadózó vállalkozás tevékenységében a bt., a kkt. kisadózóként be nem jelentett tagja kizárólag munkaviszony keretében működhet közre. E szabály megsértésével a kisadózó vállalkozás tevékenységében részt vevő tag közreműködését be nem jelentett alkalmazott foglalkoztatásának kell tekinteni.

A bejelentésben nyilatkozni kell arról is, hogy a kisadózó főállású kisadózónak minősül-e, valamint nyilatkozni lehet arról is, ha a kisadózó vállalkozás a főállású kisadózó után magasabb összegű tételes adó megfizetését választja.¹¹

A főállású és a nem főállású kisadózó közötti különbségtétel azért lényeges, mivel a fizetendő tételes adó nagysága a bejelentett kisadózók számától és attól függ, hogy a kisadózó főállású-e vagy sem. A főállásúként bejelentett kisadózó biztosítottnak minősül.

Főállású kisadózó: az a kisadózó, aki a tárgyhoz bármely napján nem felel meg az alábbi feltételek valamelyikének:

a) legalább heti 36 órás foglalkoztatással járó munkaviszonyban áll azzal, hogy a heti 36 órás foglalkoztatás megállapításánál az egyidejűleg fennálló munkaviszonyokban előírt munkaidőt össze kell számítani,

⁹ Katv. 7. § (1) bekezdés

¹⁰ Katv. 4. § (4) bekezdés

¹¹ A Katv. 2014. január 1-jétől hatályos 7. § (3) bekezdése alapján.

- b) a társadalombiztosítás ellátásairól és a magánnyugdíjra jogosultakról, valamint e szolgáltatások fedezetéről szóló 1997. évi LXXX. törvény (a továbbiakban: Tbj.) szerinti kiegészítő tevékenységet folytatóknak minősül,
- c) a szociális biztonsági rendszerek koordinálásáról és annak végrehajtásáról szóló uniós rendeletek alapján külföldön biztosított személynek minősül,
- d) a kétoldalú szociálpolitikai, szociális biztonsági egyezmény alapján más államban biztosítottként minősül,
- e) olyan magánszemély, aki 2011. december 31-én – a társadalombiztosítási nyugellátásról szóló törvény alapján megállapított – I., II., vagy III. csoportos rokkantsági, baleseti rokkantsági nyugdíjra volt jogosult, és a megváltozott munkaképességű személyek ellátásairól és egyes törvények módosításáról szóló 2011. évi CXCI. törvény 32-33. §-a alapján rokkantsági ellátásban vagy rehabilitációs ellátásban részesül, vagy
- f) rokkantsági ellátásban részesül és egészségi állapota a rehabilitációs hatóság komplex minősítése alapján 50 százalékos vagy kisebb mértékű,
- g) a kisadózó vállalkozáson kívül más vállalkozásban nem kiegészítő tevékenységet folytató egyéni vállalkozónak vagy társas vállalkozónak minősül, ideértve a más kisadózó vállalkozásban fennálló főállású kisadózói jogállást is.

A Tbj. 4. § e) pontja értelmében az az egyéni, illetve társas vállalkozó minősül kiegészítő tevékenységet folytatóknak, aki a vállalkozói tevékenységet saját jogú nyugdíjasként folytatja, továbbá az az özvegyi nyugdíjban részesülő személy, aki a reá irányadó öregségi nyugdíjkorhatárt betöltötte.

Saját jogú nyugdíjas pedig az a természetes személy, aki

1. a társadalombiztosítási nyugellátásról szóló törvény, illetve nemzetközi egyezmény alkalmazásával a Tbj. 14. § (3) bekezdés *a)* és *c)* pontjában meghatározott saját jogú nyugellátásban (öregségi nyugdíjban és rehabilitációs járadékban), a Magyar Alkotóművészeti Közalapítvány által folyósított ellátásokról szóló kormányrendelet alapján folyósított öregségi, rokkantsági nyugdíjsegélyben (nyugdíjban), Magyarországon nyilvántartásba vett egyháztól egyházi, felekezeti nyugdíjban vagy növelt összegű öregségi, munkaképtelenségi járadékban részesül;
2. a szociális biztonsági rendszerek koordinálásáról és annak végrehajtásáról szóló uniós rendeletek, illetve az EGT-állam jogszabályai alkalmazásával saját jogú öregségi nyugdíjban részesül.

Az egyéni vagy társas vállalkozó Tbj. 4. § *e)* pont szerinti jogállását nem érinti, ha az 1-2. alpontokban említett nyugdíj folyósítása szünetel.

(A saját jogú nyugdíjas fogalmába a korhatár előtti ellátásban és a szolgálati járandóságban részesülő személyek nem tartoznak bele.)

A fentiekre tekintettel például az az egyéni vállalkozói tevékenységet folytató nő, akinek 40 év jogosultsági idő alapján állapították meg az öregségi nyugdíját,

kiegészítő tevékenységet folytató egyéni vállalkozónak minősül, vagyis nem tekinthető főállású kisadózónak.

A szociális biztonsági rendszerek koordinálásáról és annak végrehajtásáról szóló uniós rendeletek alapján külföldön biztosított személynek azok az EGT-államokban foglalkoztatott, külföldön tehát ellátásra jogosult személyek minősülnek, akik A1-es igazolással rendelkeznek.

Amennyiben a vállalkozás tevékenységében új tag vesz részt, vagy egy korábbi tag már nem kíván abban tevékenyen részt vállalni, illetőleg amennyiben a kisadózó jogállása megváltozik (például főállásából nem főállású kisadózóvá válik), akkor ezt a változást 15 napon be kell jelenteni az állami adóhatósághoz.

A bejelentés olyan végrehajtható okiratnak minősül, amelynek alapján az adóhatóság az adókötelezettséget a kisadózó vállalkozás terhére előírja.

Abban az esetben, ha a kisadózó vállalkozás magasabb, 75 000 forint összegű tételes adófizetési kötelezettséget választ a főállású kisadózó után, akkor az erre irányuló nyilatkozat az adóalanyiság választásának bejelentésekor, és a bejelentést követően is megtehető.

A kisadózó vállalkozásnak a magasabb összegű fizetési kötelezettséget a választásról szóló nyilatkozat megtételének hónapjától kell teljesítenie.

A Katv. meghatározza azt is, hogy mely időpontig áll fenn a magasabb összegű tételes adófizetési kötelezettség, ennek megfelelően, ha:

- a kisadózó vállalkozás visszavonja ezen választását, akkor a választás visszavonása hónapjáig,
- megszűnik a kisadózó vállalkozó főállású jogállása, akkor ezen jogállás megszűnése hónapjáig,
- megszűnik a kisadózó vállalkozás Katv. szerinti adóalanyiséga, akkor az adóalanyiság megszűnése hónapjáig

kell megfizetni a 75 ezer forint összegű tételes adót.¹²

Az adóhatóság tájékoztatási kötelezettsége¹³

A bejelentkezést követően az adóhatóság értesítő levélben tájékoztatja a kisadózó vállalkozást a Katv. hatálya alá tartozó adózóként történő nyilvántartásba vételéről. A tájékoztatónak tartalmaznia kell a kisadózó vállalkozás azonosító adatait, az adóalanyiság kezdő napját, a kisadózó magánszemély azonosító adatait és azt, hogy főállású kisadózónak minősül-e, illetve szerepeltetni kell a tájékoztatóban a fizetendő adó összegét, esedékességét és a bevételi számla számlát.

¹² Katv. 7. § (3a) bekezdése

¹³ Katv. 4. § (5) bekezdés

Amennyiben a bejelentett adatokban változás áll be, akkor azt - a kisadózó címének megváltozása kivételével – a kisadózó vállalkozásnak ismételtten be kell jelenteni és az adóhatóság a megváltozott adatokról újabb értesítő levélben tájékoztatja a kisadózó vállalkozást .

III. Az adóalanyiség megszűnése¹⁴

Megszűnik az adóalanyiség

- a) a bejelentés hónapjának utolsó napjával, ha az adóalany bejelenti, hogy adókötelezettségeit a jövőben nem a Katv. szabályai szerint teljesíti;
- b) a vállalkozási forma megváltozása esetén a változás bekövetkezését megelőző nappal, ha a változás következtében a vállalkozás nem a Katv. 3. §-ában is felsorolt formában működik tovább;
- c) a kisadózó egyéni vállalkozói jogállásának megszűnése napjával;
- d) a kisadózó vállalkozásnak minősülő egyéni cég, bt, kkt. jogutód nélküli megszűnésének napjával.

Az adóalanyiség megszűnéséről a további esetekben - az adóhatóság határozattal értesíti az adózót

- e) a gazdasági társaság bejelentett kisadózó tagjának halálát követő nappal, ha a vállalkozás tevékenységében más bejelentett kisadózó nem működik közre, és 90 napon belül más kisadózó nem kerül bejelentésre;
- f) a gazdasági társaság bejelentett kisadózó tagjának a gazdasági társaságból való kilépését követő nappal, ha a kisadózó vállalkozás tevékenységében más bejelentett kisadózó nem működik közre, és ezen időpontig más kisadózó nem kerül bejelentésre;
- g) a tagsági viszony keletkezésének napjával, ha a társaságnak nem magánszemély tagja lesz;
- h) a mulasztási bírságot megállapító határozat jogerőre emelkedésének napjával, ha az adóalanyiség időszakában elkövetett jogsértés miatt a vállalkozás terhére az adó- vagy vámhatóság
 - számla- vagy nyugtaadás elmulasztásáért,
 - be nem jelentett alkalmazott foglalkoztatásáért vagy
 - igazolatlan eredetű áru forgalmazásáért mulasztási bírságot, jövedéki bírságot állapít meg;
- i) az adószám alkalmazását felfüggesztő vagy törölő határozat jogerőre emelkedésének napjával, ha a vállalkozás adószámának alkalmazását az adóhatóság az adóalanyiség ideje alatt jogerősen felfüggeszti vagy törli;

¹⁴ Katv. 5. §

- j) a naptári negyedév utolsó napjával, ha a kisadózó vállalkozás állami adóhatóságnál nyilvántartott, végrehajtható, nettó módon számított adó tartozása a naptári negyedév utolsó napján meghaladja a 100 ezer forintot;
- k) a végelszámolás, a felszámolás, a kényszertörlési eljárás kezdő időpontját megelőző nappal;
- l) az adóalanyiság választását kizáró tevékenység folytatása esetén a tevékenység megkezdését megelőző nappal;
- m) az átalakulást megelőző nappal, ha az átalakulás következtében a vállalkozás nem felel meg a 3. §-ban foglalt feltételeknek (például az átalakulás keretében bt-ből kft. lesz.)

Az adóalanyiság megszűnésétől számított 24 hónapban az adóalanyiság ismételten nem választható.¹⁵

(Példán bemutatva: Az adóalanyiság megszűnésének időpontja: 2014. május 20. Adóalanyiság ismételt választására megnyíló időpont: 2016. május 21, vagyis az adóalanyiság ismételt választása esetén az adóalanyiság legkorábban 2016. június 1-jén kezdődhet lújra.)

IV. Az adó mértéke és annak megfizetése¹⁶

Tételes adó

A kisadózó vállalkozásnak **a főállású kisadózó után havi 50 ezer, a főállásúnak nem minősülő kisadózó után havi 25 ezer forint** tételes adót kell fizetnie. Abban az esetben, ha a kisadózó vállalkozás több kisadózót jelent be, akkor a tételes adót minden személy után külön-külön kell megfizetni.

Amennyiben a kisadózó a tárgyhónap bármelyik napján főállású kisadózónak minősül, akkor a fizetendő tételes adó mértéke 50 ezer forint.

Fontos szabály, hogy a bejelentett kisadózók után a bejelentés hatálya alatt megkezdett minden naptári hónapra a tételes adó egészét kell megfizetni.

Ha pedig a kisadózó vállalkozás úgy nyilatkozott, hogy a főállású kisadózó után magasabb összegű tételes adót fizet, akkor az e választás alapján fizetendő adó összege minden megkezdett naptári hónapra 75 ezer forint.¹⁷

A tételes adót a kisadózó vállalkozásnak a tárgyhónapot követő hónap 12. napjáig kell megfizetnie.

Az adót minden kisadózó után egyszeresen kell megfizetni még akkor is, ha a társasággal több, párhuzamos jogviszonya áll fenn a kisadózónak.

¹⁵ Katv. 6. §

¹⁶ Katv. 8. §

¹⁷ A Katv. 2014. január 1-jétől hatályos 8. § (4a) bekezdése alapján.

Százalékos adó

Amennyiben a kisadózó vállalkozás a naptári év minden hónapjára köteles a tételes adót megfizetni, akkor a vállalkozás bevételének naptári évben elért összegéből a 6 millió forintot meghaladó része után 40 százalék adót kell fizetnie. Abban az esetben, ha a kisadózó vállalkozás nem köteles a naptári év minden hónapjára a tételes adót megfizetni, akkor a 40 százalék adót a kisadózó vállalkozásnak a bevételének azon része után kell megfizetnie, amely meghaladja az adófizetési kötelezettséggel érintett hónapok és havi 500 ezer forint szorzatát.

(Olyan esetben, ha pl. az adózó 2014. március 10-étől tartozik a tételes adó hatálya alá és minden hónapra meg kell fizetnie a tételes adót, akkor a rá vonatkozó bevételi értékhatár ($10 \cdot 500\,000$) 5 000 000 forint. A bevétel ezt meghaladó része után az adó mértéke 40 százalék.)

A százalékos mértékű adó megfizetése nem mentesíti a kisadózó vállalkozást a tételes adó megfizetése alól.

A százalékos mértékű adót az adóévet követő év február 25. napjáig kell megfizetni. Amennyiben az adóalanyiság év közben szűnik meg, akkor a százalékos mértékű adót az adóalanyiság megszűnését követő 30 napon belül kell megfizetni. A százalékos mértékű adót ugyanezen időpontig kell bevallani a bevételre vonatkozó nyilatkozattal együtt a 14KATA nyomtatványon. (A tételes adót nem kell bevallani, mivel az a bejelentkezéssel az automatikusan „előíródik” a folyószámlán.)

Mentesülés az adófizetési kötelezettség alól¹⁸

Nem kell a tételes adót megfizetnie a kisadózó vállalkozásnak a kisadózó után, amennyiben a kisadózó a hónap egészében

- táppénzben, baleseti táppénzben, terhességi-gyerekgáyi segélyben, gyermekgondozási díjban, gyermekgondozási segélyben, gyermeknevelési támogatásban vagy ápolási díjban részesül,
- katonai szolgálatot teljesítő önkéntes tartalékos katona,
- fogvatartott,
- egyéni vállalkozói tevékenységét szüneteltette

kivéve, ha a kisadózóként folytatott tevékenységébe tartozó munkát végez.

A kisadózó vállalkozás a tárgy hónapot követő hónap 12. napjáig köteles bejelenteni az állami adóhatóságához, ha a tárgy hónapra vonatkozóan nem kell tételes adót fizetnie.

Amennyiben az adófizetési kötelezettség alóli mentesülés oka nem az egyéni vállalkozói tevékenység szüneteltetése, akkor nem kell megfizetni a kisadózó után

¹⁸ Katv. 8. § (9) bekezdés

a tételes adót azon hónapra vonatkozóan sem, amelyben a mentesítésre okot adó körülmény megszűnik, ha ez az állapot legalább 30 napig fennállt. A 30 nap számítása szempontjából figyelmen kívül kell hagyni azt az időszakot, amelyre vonatkozóan a kisadózó után az adót nem kell megfizetni.

Pl. Az adózó táppénzben részesül 2014. április 15-étől 2014. június 23-áig.

Ebben az esetben a fizetési kötelezettség a következő módon alakul: április hónapra meg kell fizetnie a tételes adót, májusra nem kell fizetnie, mivel egész hónapban táppénzen volt, és júniusra sem kell fizetnie, mivel áprilisban 16 nap, júniusban 23 nap a táppénzes időszak, és ez együttvéve eléri a 30 napot. Amennyiben a példabeli adózó 2014. április 15-étől 2014. május 20-áig lenne táppénzen, akkor májusra nem kellene megfizetnie a tételes adót.

V. A tételes adóval teljesített közterhek, a kisadózót megillető ellátások és a kisadózó jövedelme¹⁹

A tételes adóval teljesített közterhek

A kisadózó vállalkozások tételes adóját jogszerűen választó kisadózó vállalkozások és kisadózók mentesülnek az adóalanyiség időszakában az adóalany gazdasági tevékenységével, az általa bejelentett kisadózónak az adóalanyiség időszakában nyújtott tevékenységére tekintettel teljesített kifizetésekkel, más juttatásokkal és a bejelentett kisadózónak az adóalanytól a tevékenységére, tagsági jogviszonyára tekintettel megszerzett jövedelmével összefüggő alábbi közterhekkkel kapcsolatos kötelezettségek alól:

- a vállalkozói személyi jövedelemadó és vállalkozói osztalékalap utáni adó vagy átalányadó megállapítása, bevallása és megfizetése;
- társasági adó megállapítása, bevallása és megfizetése;
- a személyi jövedelemadó, járulékok (ideértve az egészségügyi szolgáltatási járulékot is) és az egészségügyi hozzájárulás megállapítása, bevallása és megfizetése (pl. osztalék, a személyesen közreműködő tag esetén a béren kívüli juttatások utáni adó alól a kisadózó vonatkozásában);
- szociális hozzájárulási adó és egészségügyi hozzájárulás, valamint a szakképzési hozzájárulás megállapítása, bevallása és megfizetése alól.

Természetesen más jogviszonyban lévők esetében (pl. munkavállaló) a kisadózó vállalkozásnak az adófizetési és bevallásadási kötelezettségeket az általános szabályok szerint kell teljesíteni.

¹⁹ Katv. 9.-10. §-ok

A kisadózót megillető ellátások

1. a főállású kisadózót megillető ellátások

- a főállású kisadózó e jogállásának időtartama alatt biztosítottnak minősül;
- szünetel a főállású kisadózó biztosítása abban a hónapban, amelyben a főállású kisadózó után az adót azért nem kell megfizetni, mert egyéni vállalkozói tevékenységét szünetelteti;
- a Tbj.-ben és a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvényben meghatározott valamennyi ellátásra jogosultságot szerezhetsz (nyugdíj, álláskeresési járadék);
- az ellátások számításának alapja havi 81 300 forint;
- abban az esetben, ha a kisadózó vállalkozás magasabb összegű tételes adót fizet a főállású kisadózó után, akkor ezen ellátások számításának alapja 136 250 forint.

2. a főállásúnak nem minősülő kisadózót megillető ellátások

- a főállásúnak nem minősülő kisadózó e jogviszony alapján nem minősül biztosítottnak;
- társadalombiztosítási ellátásra és álláskeresési ellátásra jogosultságot nem szerez.

A kisadózó jövedelme²⁰

A kisadózó jövedelmének a kisadózó vállalkozás utolsó,

- megszerzett bevételről tett nyilatkozatában feltüntetett bevételének 60 százaléka;
- több tag esetén annak fejenként egyenlő része,

de mindkét esetben legalább a minimálbér minősül.

VI . A kisadózó vállalkozás bevétele²¹ és a bevétel megszerzésének időpontja²²

Bevételnek minősül a kisadózó vállalkozás által a vállalkozási tevékenységével összefüggésben bármely jogcímen és bármely formában mástól megszerzett vagyoni érték, ideértve a tevékenység végzéséhez kapott támogatást és a külföldön is adóköteles bevételt. A külföldi pénznemben keletkezett bevételt a bevétel megszerzésének időpontjában irányadó MNB hivatalos devizaárfolyam, az olyan külföldi pénznem esetén, amely nem szerepel az MNB hivatalos devizaárfolyam-lapján, az MNB által közzétett, euróban megadott árfolyam alapulvételével kell forintra átszámítani.

²⁰ Katv. 10. § (3) bekezdés

²¹ Katv. 2. § 12. pont

²² Katv. 2. § 13. pont

Nem minősül bevételnek

- az áthárított általános forgalmi adó;
- az a vagyoni érték, amelyet az adóalany köteles visszaszolgáltatni (így különösen a kapott kölcsön, hitel);
- az adózó által korábban átadott vagyoni érték az adóalany részére nem ellenértékként történő visszaszolgáltatásakor (ideértve különösen a nyújtott kölcsön, hitel visszafizetett összegét, de ide nem értve különösen a nyújtott kölcsönre, hitelre kapott kamatot), ha azonban az adóalany csak a szokásos piaci ár egy részének megfizetésére köteles, akkor a szokásos piaci árból a fizetési kötelezettséget meghaladó rész bevételnek minősül;
- az a vagyoni érték, amelynek a megszerzése alapjául szolgáló jogviszony keletkezésének napjára vonatkozóan megállapított szokásos piaci árát az adóalany köteles megfizetni;
- jogszabály vagy jogerős bírósági, illetve hatósági határozat alapján kapott nem jövedelem pótló kártérítés, kártalanítás, továbbá az adóalany vállalkozási (gazdasági) tevékenységéhez használt vagyontárgy károsodására vagy megsemmisülésére tekintettel a károkozótól, annak felelősségbiztosítójától vagy harmadik személytől a káreseménnyel kapcsolatosan kapott vagyoni érték, továbbá az adóalany biztosítójától elemi kárra tekintettel kapott kártérítés összege.

A bevétel megszerzésének időpontja

- pénz, dolog, értékpapír, váltó, csekk és más hasonló okirat esetében az átvétel vagy a számlán való jóváírás napja;
- igénybe vett szolgáltatás esetében az a nap, amelyen a szolgáltatás nyújtójának vagy igénybevevőjének az Áfa tv.²³ rendelkezései szerint adófizetési kötelezettsége keletkezik, vagy keletkezne;
- jog esetében az a nap, amelytől kezdődően az adóalany a jog gyakorlására, átruházására, átengedésére vagy megszüntetésére jogosult;
- elengedett követelés és átvállalt tartozás esetében az a nap, amelyen az adóalany kötelezettsége, illetve tartozása megszűnik.

VII. Nyilatkozattétel és adatszolgáltatás²⁴***Nyilatkozattétel***

A kisadózónak az adóévet követő február 25-éig nyilatkozattételi kötelezettsége van az állami adóhatóság felé az adóévben adóalanyként megszerzett bevételéről,

²³ Az általános forgalmi adóról szóló 2007. évi CXXVII. törvény (a továbbiakban: Áfa tv)

²⁴ Katv. 11. és 13. §-ok

melyet a papír alapon vagy elektronikus úton benyújtott 14KATA nyomtatványon teljesíthet.

A kisadózó adatszolgáltatási kötelezettsége

A kisadózó vállalkozásnak a nyilatkozattétel mellett adatszolgáltatási kötelezettsége is van a bevételt juttató bármely más személy nevééről és címéről, valamint a naptári évben megszerzett, a kisadózó vállalkozás bevételének minősülő összegről, amennyiben az ezen személytől megszerzett bevétel a naptári évben meghaladja az 1 millió forintot. Nem vonatkozik ez a szabály arra az esetre, ha bevétel magánszemélytől származik.

Mindez azt jelenti, hogy amennyiben a kisadózó vállalkozás külföldi üzleti partnertől szerez évi 1 millió forintot meghaladó összegű bevételt, akkor ezen üzleti partner adatait is közölni kell.

Az adatszolgáltatás teljesítése során nem kell figyelembe venni a kisadózó vállalkozás olyan bevételét, amelyről a kisadózó vállalkozás nem számlát állított ki.

Az adatszolgáltatási kötelezettségnek a 2014. évre szintén a 14KATA nyomtatványon lehet eleget tenni.

Amennyiben adózó adóalanyisága év közben megszűnik, akkor a nyilatkozattételi és adatszolgáltatási kötelezettségét 30 napon belül kell teljesítenie.

A kisadózó számláját befogadó adózó adatszolgáltatási kötelezettsége²⁵

A kisadózó számláját befogadó, Art. szerinti adózónak (ide nem értve az egyéni vállalkozónak nem minősülő magánszemélyt és a kisadózók tételes adójának alanyát) a tárgyévét követő év március 31-éig adatot kell szolgáltatnia az állami adóhatóság részére

- a kisadózó vállalkozás nevééről, címéről, adószámáról,
- a kisadózó vállalkozás részére a naptári évben juttatott, a kisadózó vállalkozás bevételének minősülő összegről,

feltéve, ha a naptári évben meghaladta az 1 millió forintot.

Az adatszolgáltatási kötelezettséget nem a '08-as bevalláson kell teljesíteni, hanem az adóhatóság által erre a célra rendszeresített nyomtatványon.

Az adatszolgáltatás teljesítése során nem kell figyelembe venni a kisadózó vállalkozás olyan bevételét, amelyről a kisadózó nem számlát állított ki.

Az évközben megszűnő adózónak az Art. 3. számú mellékletének M) pontja alapján a K102-es nyomtatványt kell benyújtania.

²⁵ A Katv.13. §-ának szövegét módosította az egyes adótörvények és azokkal összefüggő más törvények, valamint a Nemzeti Adó- és Vámhivatalról szóló 2010. évi CXXII. törvény módosításáról rendelkező 2013. évi CC. törvény 48. §-a, mely rendelkezést a 2013. adóévre vonatkozóan is alkalmazni kell.

VIII. Bizonylatolás - nyilvántartási kötelezettség²⁶

A kisadózó vállalkozásnak bevételi nyilvántartást kell vezetnie időrendi sorrendben. A bevételi nyilvántartás mellett az alanyi adómentességet választó adózónak figyelemmel kell lennie az Áfa tv. vonatkozó rendelkezéseire, mivel keletkezhetnek olyan bevételek, amelyek nem számítanak bele áfa szempontjából a 6 millió forint alanyi mentesség határába, vagy alanyi adómentesség választása ellenére áfa fizetési kötelezettsége keletkezhet.

A bevételi nyilvántartás adattartalma:

- sorszám;
- a bizonylat sorszáma;
- a bevétel összege;
- a bevétel megszerzésének időpontja.

A bevételi nyilvántartás vezetésével összefüggő kötelezettséget teljesítettnek kell tekinteni, ha a kisadózó vállalkozás az általa kiállított nyugtákat, számlákat teljes körűen megőrzi akkor, ha e dokumentumokból a bevétel megszerzésének időpontja hitelesen megállapítható.²⁷

A kisadózó vállalkozás a termékértékesítésről, szolgáltatásnyújtásról köteles az Áfa tv. szabályai szerinti nyugta vagy számla kiállítására azzal, hogy a bizonylatot, a nyilvántartást a kiállítás adóévet követő 5. naptári év végéig köteles megőrizni. E kötelezettség a bizonylat rontott példányára is vonatkozik.

A kiállított számlán a kisadózó vállalkozásnak kötelező feltüntetnie azt, hogy „Kisadózó”. A megrendelő kérésére a „Kisadózó” szövegrész idegen nyelven is feltüntethető a számlán.

IX. Munkaviszonytól való elhatárolás²⁸

Amennyiben a kisadózó vállalkozással kötött szerződés, ügylet a tartalma szerint a kisadózó és harmadik személy közötti munkaviszonyt leplez, akkor az adózási és egyéb jogkövetkezményeket e törvénytől eltérően a munkaviszonyra irányadó rendelkezések szerint kell megállapítani.

Az adóhatóság ellenőrzési eljárás keretében - az ellenkező bizonyításáig - vélelmezheti, hogy a kisadózó és a kisadózó vállalkozással összefüggésben a 13. § szerinti adatszolgáltatásra köteles adózó között munkaviszony jött létre.

A vélelmet akkor kell megdőltnek tekinteni, ha az alábbi körülmények közül ***egynél több megvalósul:***

²⁶ Katv. 12. §

²⁷ A Katv. 2014. január 1-jétől hatályos 12. § (3a) bekezdése alapján.

²⁸ Katv. 14. §

- a kisadózó a tevékenységet nem kizárólag személyesen végezte vagy végezhetette;
- a naptári évi bevételének legalább 50 százalékát nem adatszolgáltatásra köteles személytől (a továbbiakban: megrendelő) szerezte;
- a megrendelő nem adhatott utasítást a tevékenység végzésének módjára vonatkozóan;
- a tevékenység végzésének helye a kisadózó birtokában áll;
- a tevékenység végzéséhez szükséges eszközöket és anyagokat nem a megrendelő bocsátotta a kisadózó rendelkezésére;
- a tevékenység végzésének rendjét a kisadózó határozza meg.

A megrendelőt és az azzal kapcsolt vállalkozási viszonyban álló személyeket egy személynek kell tekinteni (kapcsolt vállalkozás: a Tao. tv.²⁹ 4. § 23. pontja szerinti vállalkozás).

X. Áttérési szabályok egyéni vállalkozók esetében

Áttérés a tételes adó hatálya alá

A személyi jövedelemadó hatálya alól a kata hatálya alá

A kata választása esetén az adóalanyiság kezdő napját megelőző napon megszerzett bevételnek kell tekinteni azt az ellenértéket, amelyről kiállított bizonylat szerinti teljesítési időpont megelőzi az adóalanyiság kezdő napját.

Ez a szabály vonatkozik a vállalkozói személyi jövedelemadó megállapítására vonatkozó szabályokat alkalmazókra és azokra is, akik a jövedelmüket átalányban állapítják meg.

Az adóalanyiság választását megelőző időszakra vonatkozó kiadások

A vállalkozói személyi jövedelemadó szabályai szerint adózó egyéni vállalkozók esetében a kisadózó vállalkozások tételes adója szerinti adóalanyiság időtartamában felmerült, az adóalanyiság választását megelőző időszakra vonatkozó kiadásokat az egyéni vállalkozó oly módon számolhatja el, mintha azok a kisadózó vállalkozások tételes adója szerinti adóalanyiság kezdő napját megelőző napon merültek volna fel (Pl. az adózó januártól a kata hatálya alá tartozik, de január 12-éig fizeti be a költségként elszámolható közterhet).

Amennyiben az adózó az Szja bevallás benyújtását követően egyenlíti ki az adóalanyiság előtti időszakra vonatkozó kiadásait, akkor önrevíziót kell majd benyújtania.

Készletek számbavétele

²⁹ A társasági adóról és az osztalékadóról szóló 1996. évi LXXXI. törvény

A vállalkozói jövedelem szerinti adózást alkalmazó egyéni vállalkozó a kata hatálya alá történő bejelentkezés adóévében az egyéni vállalkozói tevékenység megszüntetésére vonatkozó előírások szerint kötelezett a készletekkel kapcsolatos bevételének a megállapítására. A meglévő készletekkel kapcsolatos bevételét adózónak a továbbiakban mindaddig adóalapot nem érintő bevételként kell nyilvántartania, amíg adókötelezettségét a kata rendelkezések szerint teljesíti vagy az Szja tv. szerinti átalányadózást alkalmaz.

Arra az egyéni vállalkozóra, aki átalányban állapítja meg a jövedelmét, arra ez a szabály azért nem vonatkozik, mivel az átalányadó választásakor ugyanígy kellett adózónak eljárnia, vagyis a készleteket számba kellett vennie az átalányadózás választásakor.

Ha például az egyéni vállalkozó kisadózó 2013. év decemberében úgy döntött, hogy 2014. január 1-jétől áttér a kata hatálya alá, akkor a 1353-as bevallásában a '13-as lapokat erre is figyelemmel kell majd kitöltenie.

Ha pedig a Katv. szerinti adózást alkalmazó egyéni vállalkozó megszünteti a tevékenységét, akkor a bevételét növeli az az összeg, amelyet a kisadózó vállalkozások tételes adója szerinti adóalanyiság bejelentése adóévében az előbbieket szerint megállapított.³⁰

Az egyszerűsített vállalkozói adó hatálya alól a kata hatálya alá

Az Eva tv. hatálya alá tartozók esetében az adóalanyiság megszüntetése miatt minden kintlévőség evás bevételnek minősül. Az adóalanyiság a kata hatálya alá történő bejelentkezés esetén a Katv. szerinti adóalanyiság létrejötte napját megelőző nappal szűnik meg.

Az adókötelezettség teljesítésénél az Eva tv. 8. §-ában foglaltakra is figyelemmel kell lenni.

Kedvezmények figyelése

Amennyiben az adózó a Szja tv. hatálya alatt kisvállalkozói kedvezményt, kisvállalkozói adókedvezményt érvényesített, fejlesztési tartalék vagy foglalkoztatási kedvezmény címén csökkentette a bevételét, vagy kedvezményes adókulccsal adózott, akkor a kedvezmények végleges érvényesítésére vonatkozó szabályok a kata adóalanyiság időszaka alatt is vonatkoznak rá.

A kata szerinti adóalanyként lezárt adóévet figyelembe kell venni az olyan bevételt csökkentő kedvezmény, valamint adókedvezmény tekintetében, amelyet az adózó az Szja tv. rendelkezései szerint meghatározott számú adóévben vehet igénybe.

³⁰ A Katv. 2013. november 30-ától hatályos 25. § (2a) bekezdése alapján.

Áttérés a Katv. hatálya alól a személyi jövedelemadó törvény hatálya alá³¹

Amennyiben az egyéni vállalkozó kijelentkezik a Katv. hatálya alól, akkor visszakerül az Szja tv. hatálya alá. Az egyéni vállalkozó az adóalanyisága megszűnése bejelentésével egyidejűleg az ***átalányadózásra vonatkozó rendelkezések alkalmazását is bejelentheti***, amennyiben a feltételeknek megfelel és a kata hatálya alól önként jelentkezett ki.

Az Szja tv. hatálya alá történő áttérés esetén adózónak

- vagyonleltárt kell készítenie az adóalanyisága megszűnésének adóévet követő első adóév első napjára vonatkozóan minden olyan eszközről, amelyet a vállalkozói tevékenység keretében fog használni;
- az adóalanyiság alatt megszerzett nem anyagi jószág, tárgyi eszköz után – ide nem értve, ha az egyéni vállalkozói tevékenységre való jogosultság egyéni cég alapítása miatt szűnik meg – a jövedelem meghatározásakor az értékcsökkenési leírást a más által kibocsátott bizonylaton feltüntetett értékre, mint beruházási költségre vetítve kell megállapítania;
- veszteségéből az egyes adóévekre 20-20 százalékot, tört év esetén annak arányos részét elszámoltnak kell tekintenie.

A személyi jövedelemadó szempontjából költségként elszámoltnak kell tekinteni:

- az Szja tv. alapján költségnek minősülő kiadást (juttatást);
- a vagyonleltárban kimutatott nem anyagi javak és tárgyi eszközök (ide nem értve az adóalanyiság időszaka alatt megszerzett nem anyagi javakat, tárgyi eszközöket) beruházási költségének az adóalanyiság keletkezését megelőző adóév utolsó napjára az Szja tv. szerinti nyilvántartásban kimutatott beruházási költséget meghaladó részét;
- a nem anyagi javaknak és a tárgyi eszközöknek a kisadózó vállalkozások tételes adója szerinti adóalanyként lezárt adóévre az Szja tv. szerint időarányosan jutó értékcsökkenési leírását (függetlenül megszerzésük időpontjától).

XI. Kata és az őstermelés

Aki az egyéni vállalkozói tevékenysége mellett mezőgazdasági őstermelői tevékenységet is folytat, annak a mindkét tevékenységgel összefüggő költségeket a bevételek arányában meg kell osztania (pl. könyvelőnek fizetett díj, rezsi költségek). Az a kisadózó egyéni vállalkozó, akinek az egyidejűleg végzett őstermelői tevékenysége mezőgazdasági kistermelői tevékenységnek minősül (az e tevékenységéből az adóévben megszerzett bevétele 8 millió forintot nem haladja meg), az őstermelői tevékenysége tekintetében választhatja az átalányadózást is.

³¹ Katv. 25. §

Amennyiben az adózó a Katv. hatálya alól önként jelentkezik ki, akkor az Szja tv. szerinti átalányadózást is választhatja az egyéni vállalkozói tevékenysége tekintetében.

XII. Áttérési szabályok a társasági adóalanyok esetében

A jogutód nélküli megszűnés szabályai a társasági adóban

A kató-t választó egyéni cég, kizárólag magánszemély taggal rendelkező kkt. és bt. a Tao. tv. jogutód nélküli megszűnésre irányadó szabályai alapján számol el társasági adókötelezettségéről (Katv. 27. §).

A kisadózó vállalkozások tételes adójának 2014. január 1-jei hatállyal történő választása esetén a 2013-as társasági adóévről a 1371 számú adóbevalláson, 2014. évközi választása esetén a 2014-es tört évről a 1461 számú bevalláson kell elszámolni. A bevallás benyújtásának határideje a társasági adóalanyiság megszűnésének hónapját követő ötödik hónap utolsó napja [Katv. 28. § (10) bekezdés].

A Tao. tv. hatálya alól kikerült adózóknak a megszűnő bevallásban figyelembe kell venni a Tao. tv. szerinti korrekciós tételeket, melyek az említett bevallások kitöltési útmutatójából ismerhetők meg. A kisadózó vállalkozások tételes adója hatálya alá való áttéréskor az adózó választása szerint nem alkalmazza a gyorsított értékcsökkenési leírással összefüggésben alkalmazandó korrekciós tételeket.³²

A KATA alá bejelentkezett adózó a jogutód nélküli megszűnésre irányadó rendelkezések szerint már nem tartozik a Tao. tv. hatálya alá, azonban a tételes adóval érintett időszakot megelőzően a Tao. tv. előírásai szerint érvényesített kedvezményekkel kapcsolatban terhelheti társasági adófizetési kötelezettség (ha a kedvezményre a megszerzett jogosultságot elveszítette). Ezek az alábbiak:

1. ha az adózó a Tao. tv. hatálya alatt a kis- és középvállalkozások beruházási adóalap-kedvezményét érvényesítette, és a kedvezmény alapjául szolgáló beruházást nem helyezi üzembe, nem veszi használatba, vagy elidegeníti (pl. értékesítés, apport) a kedvezmény igénybevétele adóévet követő negyedik adóév utolsó napjáig, az adózás előtti eredmény csökkentéseként figyelembe vett összeg kétszerese után a társasági adót meg kell fizetni [Tao. tv. 8. § (1) bekezdés u) pont, 16. § (1) bekezdés c) pont cf) alpont];

³² Katv. 28. § (5) bekezdés, Tao. tv. 16. § (1) bekezdés c) pont ca) alpont

2. amennyiben a mikrovállalkozás a Tao. tv. hatálya alatt érvényesítette a foglalkoztatottak átlagos állományi létszám-növeléséhez kapcsolódó adózás előtti eredményt csökkentő tételt, és utóbb a tételes adóalanyiság időszaka alatt a létszáma csökken, társasági adó visszafizetési kötelezettség keletkezik [Tao. tv. 8. § (1) bekezdés v) pont, 16. § (1) bekezdés c) pont ch) alpont];
3. a fejlesztési tartalék képzése címén érvényesített adóalap-kedvezmény miatt a lekötés évében hatályos mértékű társasági adó és az arra felszámított késedelmi pótlék terheli a kisadózó vállalkozások tételes adójának alanyát az adózás előtti eredményt csökkentő tételként érvényesített összeg azon része után, amelyet kata adóalanyként a lekötés évét követő négy éven belül nem beruházási célra fordít, illetve a 4. adóév végéig nem használ fel [Tao. tv. 7. § (15) bekezdés, 16. § (1) bekezdés b) pont];
4. a bejelentett immateriális jószágnak nem minősülő jogdíjbevételekre jogosító immateriális jószág értékesítéséből, nem pénzbeli vagyoni hozzájárulásként történő kivezetéséből származó nyereség lekötésekor alkalmazható adóalap-csökkentő tétel igénybevétele esetén a lekötés évében hatályos mértékű társasági adó és az arra felszámított késedelmi pótlék terheli az adóalanyt az adóalap-korrekció azon része után, amelyet az adózó a lekötés évét követő három éven belül nem jogdíjbevételekre jogosító immateriális jószág megszerzésére használ fel, illetve arra nem használja fel [Tao. tv. 16. § (1) bekezdés b) pont];
5. az egyéni céget alapító egyéni vállalkozó által „megkezdett” kedvezményekre vonatkozó előírásokat [Tao. tv. 16. § (16) bekezdés a)-d) pontok];
6. a kata adóalanynak a társasági adóalanyként igénybe vett kis- és középvállalkozások adókedvezményét késedelmi pótlékkal növelten vissza kell fizetnie, ha a hitelszerződés megkötésének évét követő négy éven belül a beruházást nem helyezi üzembe (kivéve, ha az üzembe helyezés elháríthatatlan külső ok miatti megrongálódás következtében maradt el), vagy a tárgyi eszközt üzembe helyezésének adóévében vagy az azt követő három évben elidegeníti [Tao. tv. 22/A. § (5) bekezdés];
7. ha az adózó 2009. december 31-ig a sávós társasági adókulcsot alkalmazta, és az emiatt kieső adó összegét a Tao. tv. előírásainak megfelelően lekötött tartalékba helyezte, akkor ezen összegnek – a lekötés adóévéét követő négy évben történő – nem a Tao. tv. szerinti célokra történő feloldása miatt,

illetve, ha az adózó ezen összeget a jelzett határidőn belül nem használta fel, akkor a kisadózó vállalkozások tételes adójának hatálya alatt társasági adó- és késedelmi pótlék-fizetési kötelezettsége keletkezik [Tao. tv. 2010. június 30-án hatályos 19. § (5) bekezdése].

Ha az adózó a Tao. tv. szerinti feltételeket nem teljesíti, a társasági adót az adókötelezettség keletkezését kiváltó esemény évéről benyújtott bevallásában vallja be.

A társasági adóalany, amely az adóévben bejelenti, hogy a következő adóévben adókötelezettségeit a Katv. rendelkezései szerint teljesíti, a bejelentés adóévére vonatkozó társaságiadó-bevallásában adóelőleget nem vall be és a bejelentést követő adóévre társaságiadó-előleget nem fizet. Az adóhatóság a korábban bevallott adóelőleget hivatalból törli az adózó folyószámlájáról.

Amennyiben az adóévre vonatkozó bejelentést az adózó jogszerűen nem tehetné volna meg, akkor nem mentesül az adóelőleg-fizetés elmulasztásának jogkövetkezménye alól.

Osztalék utáni adót kiváltó adó megállapítása

A vállalkozásoknak a '71 bevalláson nem csupán a társasági adóról kell elszámolniuk, hanem a bevételi nyilvántartás vezetése előtt a korábban felhalmozódott vagyon helyzetének rendezése érdekében meg kell állapítaniuk az osztalék utáni adót kiváltó adót is [Katv. 26. § (3) bekezdés] (az egyszerűsített vállalkozói adó hatálya alól érkező adóalanyokra vonatkozó szabályokat lásd alább).

Az adókötelezettség csak a felhalmozott vagyon „likvid”, nem tárgyi eszközökben és immateriális javakban lévő része után áll fenn.

Adóalap megállapítása:

- ± Eredménytartalék
- + Saját elhatározásból lekötött tartalék
- ± Mérleg szerinti eredmény
- + Jóváhagyott osztalék, részesedés alapján a taggal szemben fennálló kötelezettség
- Immateriális javak és tárgyi eszközök könyv szerinti értéke (ide nem értve a vagyoni betétként szerzett eszközöket, illetve az értékhelyesbítést)
- az egyszerűsített vállalkozói adó szerinti adóalanyiság időtartama alatt keletkezett eredménytartalék, eredménytartalékból lekötött tartalék, eredménytartalékból jóváhagyott osztalékfizetési kötelezettség

± Adóalap

A Katv. 26. § (2) bekezdése 2013. november 30-ától rögzíti, hogy az osztalék utáni adót kiváltó adó megállapításánál a korábbi évás időszakban képződött eredménytartalékot figyelmen kívül kell hagyni – azaz csökkenteni kell vele az adóalapot –, már a 2013. adóév vonatkozásában is.

Ha a kkt., bt. vagy egyéni cég kisadózó vállalkozás olyan immateriális jószágot vagy tárgyi eszközt ad ingyenesen/kedvezményesen magánszemély részére, amely eszköz könyv szerinti értéke alapján az osztalék utáni adót kiváltó adó alapját csökkentette, akkor az ezen juttatás könyv szerinti értékének megfelelő jövedelemre – az Szja tv.-nek és az Art.-nak egyes, a kifizetőt terhelő adó mellett adható juttatásokra vonatkozó rendelkezései szerint – a személyi jövedelemadót megállapítja, megfizeti és bevallja.³³

Az osztalék utáni adót kiváltó adó mértéke 16 százalék, amelyet az adózó az üzleti évre vonatkozó társaságiadó-bevallásában elkülönítetten bevall, és három egyenlő részletben, az üzleti évre vonatkozó társaságiadó-bevallás benyújtására előírt határidőig és az üzleti évet követő két adóévre az adóév – de legkésőbb a kisadózó vállalkozások tételes adója szerinti adóalanyisága megszűnése évét követő év – február 25-ig fizet meg (az evából áttérőkre vonatkozó szabályokat lásd később).

A tagnak juttatott bevétel és a vállalkozásba befektetett összeg minősítése a KATA hatálya alatt

- A kkt., bt. és egyéni cég adóalany utolsó üzleti éve beszámolójának mérlegében kimutatott, tagi jogviszony megszűnésére tekintettel fennálló kötelezettség alapján a volt tagnak (örökösének) juttatott bevételre az Szja tv.-nek és az Art.-nak a vállalkozásból kivont jövedelemre vonatkozó rendelkezéseit kell alkalmazni.

A Katv. 26. § (5) bekezdése szerint tehát vállalkozásból kivont jövedelemként adózik a kkt., bt., egyéni cég volt tagjának a kata alanyiság időszaka alatt juttatott összeg, ha a tag kilépésére a tételes adó hatálya alá történő bejelentkezést megelőzően került sor.

- Ha a kkt., bt. és az egyéni cég tételes adóalanyisága az adóévet követő üzleti évtől nem áll fenn, az adóév utolsó napján vele tagi jogviszonyban álló magánszemélynél az osztalékból származó jövedelem, a vállalkozásból kivont jövedelem, valamint az árfolyamnyereségből származó jövedelem

³³ Katv. 26. § (4) bekezdés

meghatározásakor a Katv. 26. § (7) bekezdése szerint meghatározott összegből a magánszemélyre részesedése alapján arányosan jutó részt a magánszemély adózott vagyonából a vállalkozásba befektetett összegnek kell tekinteni.

Az arányosítás alapjául szolgáló összeg a kata adóalanyiság utolsó adóévet követő üzleti év nyitó mérlegében kimutatott saját tőke, ide nem értve a nyitó mérlegben kimutatott értékelési tartalékot és az osztalék utáni adót kiváltó adó alapját csökkentő tételként elszámolt értéket [Katv. 26. § (7) bekezdés].

Visszatérés a Tao. tv. hatálya alá

A társasági adó hatálya alá való visszatérés tekintetében a Katv. kimondja, hogy

- a tételes adóalanyiság időszaka alatt megszerzett immateriális jószág, tárgyi eszköz alapján az adózó az adóalanyiság megszűnése után a társasági adó alapjánál értékcsökkenési leírást egyáltalán nem érvényesíthet,
- az olyan társasági adókedvezmények tekintetében, amelyet az adózó a Tao. tv. rendelkezései szerint meghatározott számú adóévben vehet igénybe, a kata alanyiság időszakában lezárt adóévet is figyelembe kell venni.³⁴

XIII. A Katv. hatálya alá való áttérés szabályai egyszerűsített vállalkozói adóalanyok esetében

A Katv. 3. §-a alapján a kata adóalanyiság létrejöttének nem akadályja, ha az adóalany az adóévre az egyszerűsített vállalkozói adó szerinti adóalanyiságot választott. Ha pl. egy adózó 2013. december 20-ig bejelentkezett az Eva tv. hatálya alá, a 2014. évi adókötelezettség teljesítésére irányuló ezen döntése nem akadályozza abban, hogy 2014. év közben „átjelentkezzen” a kata hatálya alá.

A Katv. osztalék utáni adót kiváltó adó megállapítására vonatkozó rendelkezéseit³⁵ azon korábbi eva-alanyoknak kell alkalmazniuk, amelyek az evával összefüggő nyilvántartási kötelezettségüket a számvitelről szóló 2000. évi C. törvény (Szt.) előírásai szerint kettős könyvvitel rendszerében teljesítették.

Az Eva tv. szerinti bevételi nyilvántartást vezető adózók részéről az osztalék utáni adót kiváltó adó megállapítása az Eva tv. 18. § (1) bekezdése alapján már korábban – az eva alanyiság választásának évére vonatkozó beszámoló alapján, a beszámoló letétbe helyezésére előírt határidőig – megtörtént.

A kata alany az osztalék utáni adót kiváltó adót az üzleti évre vonatkozó beszámoló alapján a beszámoló letétbe helyezésére előírt határidőig állapítja meg a '43 számú

³⁴ Katv. 28. § (4), (7) bekezdések

³⁵ Katv. 26. § (3) bekezdés

bevalláson³⁶, és három egyenlő részletben, a bevallás benyújtására előírt határidőig és az üzleti évet követő két adóévre az adóév – de legkésőbb a kata adóalanyiság megszűnése évét követő év – február 25-ig fizet meg.

³⁶ a bevallási határidő az eva alanyiság megszűnése hónapját követő ötödik hónap utolsó napja